

Minnesanteckningar Träffpunkt Axelfors

Dialog ett

- Örsåsgården, tisdagen den 30:e november 2021

Mötet öppnades strax efter klockan 18 och på plats från kommunen var kommunchef Magnus Nilsson, Chef för samhällsbyggnadsförvaltningen Fredrik Ekberg, Fritid- och Gata-/Parkchef Fredrik Skoog, VA-chef Anders Kjellberg, Kanslichef Tomas Klug och Kommunutvecklaren Emelie Romland. På plats fanns representanter från byarna Örsås (inklusive Enesbo och Tittebo), Redslared, Axelfors och Karkashult. Det saknades deltagare från Ringestena, Revesjö, Ullasjö och Strömsfors där enkätsvar kommit in men ingen valt att delta på mötet. Med var även vår kommunpolis Annika Stomberg.

Emelie inledde mötet och berättade om upplägget på kvällen, om hur dialogen fungerar och om förväntningar. Syftet med dialogen är att öka det lokala underifrån perspektivet, få en ökad förståelse för lokala behov, den kommunala organisationens möjligheter och ansvar samt att mötas för att sänka trösklarna in till kommunens tjänstepersoner. Att bo på landsbygden innebär både utmaningar och stora möjligheter.

Styrkorna som framkom i enkäten presenterades samt de möjligheter och utmaningar som kommit in. Sammanställningen av enkäten gjordes genom att de olika synpunkterna grupperades i ämnen som sedan vi gick igenom under kvällen.

Första området var **Kommunalt och enskilt VA**. Här berättade VA-chefen Anders om hur man tänker kring anläggning av kommunalt VA, vilka kostnader per meter det är och att det krävs minst ett 20-tal hus som ligger samlade för att det ska vara aktuellt för kommunalt VA. Det beror dels på ekonomiska aspekter men också för att kunna säkra vattenkvalitén. Vid frågor kontakta [Anders Kjellberg](#).

Därefter gick vi in på området **gång- och cykelvägar samt banvallar**. Fredrik S berättade hur planerna ser ut framöver. Att det finns planerat att göra cykelväg från Strömsfors till Svenljunga via Änglarp och därefter söderut mot Mjöbäck och norrut mot Svenljunga (så kallade Pyttebanan). Däremot är det många frågor som återstår. Bland annat finns det flera problem med markägare vilket är en förutsättning då det är otroligt dyrt att bygga längs med trafikverkets vägar (cirka 9-13 miljoner/kilometer). Kontaktperson i detta område är [Fredrik Skoog](#).

Det var flera orter som önskade att utveckla **vandringsleder/promenadslingor** i sina byar. Detta hjälper kommunen gärna till med och stöttar både med kunskap och finansiellt. Det är viktigt att det finns ett underifrån perspektiv där invånare själva är med i processen och att arbetet sker tillsammans. Kontaktperson här är [Emelie Romland](#).

Efter fikat gick Fredrik E igenom hur kommunen arbetar med **skogsavverkning, biologisk mångfald**, hur vi tänker när vi slår dikesrenar. Kommunen har ganska lite resurser för att sköta detta och ofta finns det önskemål att den tätortsnära naturen på landsbygden ska skötas oftare. Här samarbetar kommunen gärna med samhällsföreningar där föreningarna tar över en del av skötseln om man vill. Om man har problem med kommunens skog och träd kan man [använda e-tjänsten för felanmälan](#). Denna kan man också använda om belysning är trasig med mera.

Fredrik E gick därefter över på frågor kring våra statliga **grusvägar** och **bilar som kör för fort**. Här berättade även Annika vilka förutsättningar och resurser polisen har. Sammanfattningsvis så är det svårt att få en påverkan på Trafikverket. Kommunen lämnar regelbundet synpunkter till Trafikverket som stöttar det lokala perspektivet. Trafikverket baserar dock sina insatser på hur högt tryck det är på vägarna, så kallad ÅDT (årsdygnstrafik, bilar/dag). De vägar som man lokalt vill få asfalterade har lågt ÅDT och därför låg prioritering hos Trafikverket vilket kommunen inte kan påverka. Det finns både för- och nackdelar med grusvägarna. Det är viktigt att invånare själva lämnar synpunkter direkt till Trafikverket via deras e-tjänst eller telesvar då detta har bättre effekt. Mobilisera er gärna via facebookgrupper eller liknande för att många i samma område ska skicka in. Här hittar ni hur ni kan skicka in era synpunkter [Anmäl skador, fel och brister - Trafikverket](#). Här kan ni se vilken ÅDT det är på specifika vägar [Vägtrafikflödeskartan \(trafikverket.se\)](#). På mötet togs även frågan om kameraövervakning upp och där har Trafikverket en riktlinje på 4000 bilar per dag för att sätta upp kamera. Även problemet med oskyltade vägar kom upp där det råder så kallad bashastighet, 70 km/h. Där var upplevelsen att turister har dålig kunskap om detta. Kommunen tog på sig att kommunicera detta i sina besöksnäringsskanaler. Kontaktperson för vägfrågor är [Fredrik Ekberg](#).

Många hade också haft synpunkter gällande **kollektivtrafik**. Västtrafiks ekonomiska situation på grund utav pandemin är mycket ansträngd och i dagsläget handlar det om att försöka få behålla vår kollektivtrafik snarare än att kunna kräva mer. Även trygghet vid hållplatser gicks igenom. Ett tips är att använda Närtrafik i högre utsträckning vilket ni kan [läsa mer om här](#). Kommunen åtog sig att bli bättre på att marknadsföra närtrafiken mer genom sina kanaler samt kolla upp hur distributionen för STT ser ut så att den verkligen når alla. För synpunkter gällande kollektivtrafik är det Västtrafik som man kontaktar eftersom det är regionen som har hand om kollektivtrafiken och inte kommunen. [Här hittar ni kontaktuppgifter](#).

Önskemål att utveckla badplatser gick sedan igenom. Det var främst Revesjö som hade önskemål om utveckling av sin badplats. Dessvärre fanns ingen representation på plats från byn. I likhet med utveckling av vandringsleder så finns det möjlighet att vi utvecklar badplatserna tillsammans, kommun och ideell grupp. Vid intresse kontaktas [Emelie Romland. På kommunens e-tjänst anmäler ni saker som gått sönder på de kommunala badplatserna](#).

Sista punkten var samlingslokaler och mötesplatser. Här gick Emelie igenom hur kommunen stöttar i renovering av bygdegårdar, föreningsbidrag samt att det fanns önskemål att skapa en mötesplats i Axelfors. Mobilisering av grupp behövs och följs upp.

Övriga frågor som kom upp var att det fanns önskemål att alla orter syns tydligare på den turistkarta som Svenljunga företagarförening gör. Emelie tog på sig ansvaret att fixa detta till nästa nytryck. Till sist gick vi igenom de politiska frågorna och vad som händer här näst samt sammanfattades kvällen. Nästa dialog är med våra politiker den 17 januari 2022 i Örsåsgåden. [Anmälan görs här](#).

[PowerPoint presentationen från kvällen hittar du här](#).

Dialog två

- Örsåsgården, måndagen den 17:e januari 2022

Närvarande från Svenljunga kommun var Kommunstyrelsen ordförande och kommunalråd Patrik Harrysson, Vice ordförande kommunstyrelsen och Vice kommunalråd Johan Björkman, Ledamot kommunstyrelsens arbetsutskott Eva Johansson, Kommunchef Magnus Nilsson och Kommunutvecklare landsbygd/turism Emelie Romland.

Under den politiska träffen hade följande frågor kommit in:

- Differentierat boende
- Decentralisering av kommunal service
- Kollektivtrafik
- Skolskjutsar
- Vargen

Frågorna och dialogen gick lite in i varandra. Dialogens syfte är om att vi ska prata om frågor som är viktiga för invånarna på platsen eftersom detta ökar kunskapen mellan oss vilket i sin tur kan påverka framtida satsningar och beslut. Det är inte alltid det finns tydliga svar på frågorna eller ett facit. Nedan är tankar och utdrag ur de dialoger som fördes under kvällen.

Vi började prata om **decentralisering av den kommunala servicen** och frågan ställdes om någon besökt bokbussen. Bokbussen verkar dåligt besökt just i Örsås men i samband med en aktivitet som anordnas ideellt dagen därpå kommer bokbussen vara på plats och då är det många som ska vara med. Vi pratar vidare om äldreomsorg och pratar om ökad digitalisering och att man i högre grad bor längre i det egna hemmet. Johan Björkman spår att de digitala tjänsterna kommer att öka. Ett lokalt serviceboende skulle öka möjligheten för att äldre att flyttar från sina hus. Att erbjuda serviceboende och samla brukare på en plats skulle minska tiden hemtjänsten sitter i bil. Patrik belyser att han inte tror att man i framtiden kommer betalt av sina huslån på samma vis som idag vilket kommer öka initiativet till att man tidigare kommer flytta från sina hus. I Överlida finns en privat aktör som kommer starta en äldreomsorgsverksamhet vilket kan ses som ett pilotprojekt. Vi diskuterar att olika typer av boende behövs för äldre men också för andra. Att kunna erbjuda flera **olika typer av boende** tycker många skulle vara bra. Vi diskuterar möjligheten att kommunen bygger och att göra så kallade byggemenskaper där privatpersoner bygger sin bostad tillsammans. Om batterifabriken blir verklighet kommer det i framtiden behövas många bostäder.

Vi går över till frågan om **kollektivtrafik**. Det finns önskemål att kunna resa enklare hela vägen. Idag är det svårt att ta sig med kollektivtrafik till Svenljunga men därifrån går det bra att åka kollektivt. Men då har man ju redan tagit bilen och är beroende av två bilar i hushållet. Det är svårt att lösa frågan då det är moment 22, bussen går inte för ingen åker och ingen åker för det inte finns tillräckligt med avgångar. Vi pratar om projektet Komiland och om man verkligen är beredd på att samåka med andra och hur fast vi är i våra kulturella vanor. Vi undrar varför vissa busslinjer går ur trafik på tillbaka vägen (Emelie lyfter frågan vidare). Johan som tidigare suttit i regionens kollektivtrafiknämnd berättar att många av de tankar som lyfts upp har kommunen försökt driva både politiskt och på tjänstepersonsnivå länge men det är svårt att få till en förändring. Regionen är stor och resurserna ska fördelas på alla. Vi pratar om att det skulle vara bra med en direktbuss till Viared om man ska vidare mot Göteborg och även anslutningen mot Ullared.

Under senaste månaderna har det varit flera vargar som rört sig i området. Många på mötet upplever att **vargen** är ett hot mot landsbygdsutvecklingen. Den påverkar vårt sätt att röra oss, vår trygghetskänsla och hur vi väljer att utöva våra fritidsintressen. Den påverkar också vår vilja att ha djur som betar vilket i sin tur kan påverka våra öppna betesmarker och den biologiska mångfalden. Jakt på varg är idag skyddad och skiljer sig från hur man får jaga andra vilda djur som exempelvis älg och vildsvin. Flera på mötet tror att det med stor sannolikhet kommer etablera sig ett vargrevir i närområdet inom kort. Ett sådant revir kommer göra att vi kommer få leva med vargen på ett annat vis vilket kommer påverka oss. Vargfrågan anses viktig för landsbygdsutvecklingen och Johan Björkman föreslår att man från politiskt håll kan lyfta frågan med grannkommunerna för att se hur man kan påverka denna fråga som egentligen styrs på nationell nivå.

Diskussionen övergår till **skolskjutsfrågan** där sammankopplingen med vargen görs. Vid en etablering av ett vargrevir kan många föräldrar vilja att barnen hämtas vid hemmet för att det känns osäkert att låta barnen gå längre sträckor själva på landsbygden om vargen är nära. Detta i sin tur påverkar de politiska frågorna på kommunal nivå. Just nu finns det extra pengar avsatta för att förbättra skolskjutsen för att tiden från dörr till dörr ska minskas. Man vill från politiskt håll att barnens skoldag inte ska bli för lång på grund av skolskjutsarna. Det är svårt att hitta entreprenörer då det är få som lägger anbud. Inspel från politiken till förvaltningen har varit att man ska titta på om man kan göra avtal med vårdnadshavare. Det är ett regelverk idag som styr vem som får skolskjuts som påverkas av flera olika faktorer. Idag finns det möjlighet att göra avsteg från regelverket om exempelvis vägen anses farlig, i varje fall görs en enskild bedömning. Att endast ha avståndskriterier är svårt då det inte alltid blir så rättvist i verkligheten. Framtagning av nytt regelverk ska behandlas politiskt under våren och vi hoppas regelverket ska vara i bruk till hösten.

De **övriga frågor** som togs upp under mötet var om trafiksituationen i Axelfors. På grund av pandemin kunde en kommuninvånare inte vara med på första träffpunkten. Frågorna tas med av Emelie till samhällsbyggnadsförvaltningen för återkoppling. Man önskar också att vi som kommun jobbar brett i frågan för att få en förbättras trafiksituationen i Axelfors där alla parter deltar, kommuninvånare, tjänstepersoner och politik.

Kommunens utskick av blomsterpåsar uppmärksammandes på ett positivt sätt. Blommor är viktigt för den biologiska mångfalden och pollineringen. Man föreslog att kommunen skulle fortsätta ge blomsterpåsar för att fler skulle fortsätta plantera blommor. Tankar kring att kommunen skulle ha fler blomsterängar kom upp och att man skulle kunna erbjuda gratis blomsterpåsar på olika kommunala platser under flera år.

Till sist berättade Magnus lite om den eventuella etableringen av batterifabrik och hur arbetet hittills gått. Önskemål fanns från Örsås byalag att man skulle fortsätta ha de tidigare byalagsmötena och Träffpunktsmötena. De rådde lite osäkerhet om detta hade beslutas på byalagsmötet i Sexdrega. Frågan tas upp med samtliga byalagsordförande under våren. Vi tackade för en trevlig kväll och **mötet avslutades.**

Vid pennan

/Emelie Romland, Kommunutvecklare landsbygd/turism